

TOVERI

Länne suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO, LAURI MOILANEN,
ADOLPH SALMI, A. B. MAKELA,
SULO SYVANEN.

TOVERI

(THE COMRADE)
The organ of the Finnish workers in the Western states. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workers' Publishing Society.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Ilmoitushinta 40c postilaukulla. Kuoleman-
ilmoitukset \$1.50 kerta ja muistovärsyllä
\$2.00 kerta. Kätälyä, syntymä- ja avi-
liitto-ilmoitukset \$1.00 kerta, haluanteo-
ja nimenmuuttolmoitukset 50c kerta, naima-
ilmoitukset \$1.50 kerta, avioeroilmoitukset
\$1.00 kerta. Seisovat ilmoitukset sopimuk-
sen mukaan. Situnnaisista ilmoituksista to-
lee rahaa seurata mukana. Englanninkie-
lestä suomenkieleksi vapasiti.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40
cents per inch. Special discount is allowed
for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta... \$3.50 6 kuukautta... \$3.00
3 kuukautta... \$1.60 1 kuukausi... .60
Suomen ja ruotsalaisille maksettava:
Yksi vuosikerta... \$3.00 6 kuukautta... \$2.25

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year... \$3.50 Six months... \$3.00
Three months... \$1.60 One month... .60

Huoneisto sijaitsee 10:n ja Duane kate-
jien kulmassa. Telefoni: kontori 365,
toimitus 822.

Junkkerismin uhriko?

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., July 10, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Saksan lähettilään murhaa
Moskovassa voi täydellä syyllä
pitää junkkerin itse suunnitte-
leman, tarkoituksella saada ai-
hettä undistettuna hyökkäykseen
Venäjän työvienhallitusta vastan.
Murha on niin salaperäinen,
että ei olisi ollenkaan kumma, jos
se olisi suunniteltu Berliinissä.

Saatetaan selittää, ettei Saksa
tarvitsisi mitään erikoista uutta
aihetta, hyökätäksään Venäjälle.
Mutta yhtä hyvin saattaa olettaa,
että sisäiset selkkaukset Saksas-
sa tekevät junkkereille tarpeelli-
seksi "osottaa", että Venäjällä
piilee edelleen vaara, jonka ku-
kistamiseksi oman maan asema
on pidettävä ennallaan. Saksan
junkkerisimi ei mitään maailmas-
sa niin vihaa ja pelkää kuin Ve-
näjän bolshevikihallitusta.

Ja kun bolshevikihallitus ei ota
kukistukseen millään sanoma-
lehtiutuksilla, niin innokkaasti
kuin niitä keksitäänkin jokaisessa
maassa, niin täytyy se kukis-
taa asevoimin.

Me emme ollenkaan hämmäs-
tyisi, jos jonakin kauniina päi-
vänä paljastuisi sekin, että junk-
kerit murhauttavat oman lähetti-
länsä, koska sellainen teko olisi
täydellisessä sopuinnussa itse-
valtiden periaatteiden ja yleensä
porvarillisten periaatteiden
kanssa. Kaikki keinot kelpaavat,
tarkotus se vain on, joka määrää
miten kulloinkin menettellään.

Orjiako vai työläisiä?

On olemassa suuri joukko työ-
läisiä, joiden onnellisena osana
tämän ihailtavan sivistyksemme
vallitessa on tehdä työtä aina sil-
loin kun sattuvat löytämään sel-
laisen työntekijän, joka suostuu
laimaamaan heille työntekomah-
dollisuuden. Nämä onnelliset sie-
lut eivät tietenkään ole orjia, aja-
tuskin sellaisesta on sietämätön.
Ne ovat vapaita työläisiä, vapaita
tekemään työtä, jos vain on joku
joka sallii heidän työskennellä.

Muussa tapauksessa he ovat va-
paita näkemään näkää, edellyt-
tään että tekevät sen hiljaisuus-
dessa. Jos he näkiintyneinä käy-
vät liian äänekkäiksi, saatetaan
heidät vangita ja heitä rangaista.
He ovat niinkään vapaat kaikessa
omaisuudesta, ollen, kuten niin
monta kertaa olemme vakuutta-
vasti osottaneet, itsekin omai-
suutta. Onhan selvä asia, että
omaisuus ei voi omistaa, omai-
suutta. Sellainen ajatuskin tun-
tuu mielettömöydyttä jokaiselle,
jonka päpäärkki on hiukanakaan
betoonia tai norsunluuta pehme-
ämpi, niin että koko asiasta ei
kannata puhutakaan. Palkkatyö-
läinen on vapaa, ehdottomasti ja
eittämättömästi; vapaa työsken-
telemään milloin vain saa siihen
tilaisuuden.

Ja ettei siinä suhteessa olisi mi-
tään epäilystä, olkoon mainittu,
että muuan tuomari Massachusetts-
settsissa on antanut määräyksen

Lynnin 14,000 työläiselle että he
eivät voi mennä lakkoon palkan-
korotuksen tai minkään muun-
kaan seikan takia. Määräys kos-
kee noin kahdeksatoista tehdas-
tasta, jotka omistaa Lynnin teh-
tailijaliitto. Tämän tuomioistuim-
en antaman vakuutuksen rin-
nalla, jonka mukaan orja ei ole
orja, tulemme me, pelkäästä kun-
niantunnosta eräälle porvarillis-
pintaiselle "työväenjohtajalle", ole-
maan kutsumatta orjaa orjaksi ja
viittailemattakaan siihen että hän
neen kaiken epäilyksen ulkopuolel-
la oleva vapautensa missään
suhteessa olisi verrattavissa to-
dellisuudessa vallitsevaan or-
justilanteeseen. — The Federa-
tionist.

Kunpahan se saisikin farmarit valveilleen

Oregonin maanviljelystoimiston
muuan osasto oli äskettäin
vailla kymmentuhannen dollarin
suuruista määrärahaa kalkan
hankkimiseksi länsi-Oregonin
maanviljelysmaiden kunnostutta-
miseksi. Mutta sille ei myönnetty
kuin ainoastaan viisi tuhatta
dollaria.

Myönnytyksen pienuus on
hämähäyttävä, kun ottaa lukuun
että täällä on myönnetty varoja
melkein vaikka minkälaisiin tar-
koituksiin, esim. kuusi miljoonaa
dollaria huviteiden rakentami-
seen, jotta autolikenne ja kaikki
siitä hyötyvät saisivat tilaisuuden
leikellä kunnan liikkijöitä. Oisipa
ollut kalkkitrustin tus kysymyk-
sessä ja se ostettu sivumäärin
ilmoitustilaa Oregonin päiväleh-
dissä, niin varmaan olisi myön-
nytyserässä ollut kolme nollaa
enemmän ja silloin jo olisi kan-
nattanut puhua myönnytyksestä.

Muuan portlantilainen lehti
moittii myönnytystä pieneksi, se-
littiä että sellainen kitsastele
saattaa vielä herättää farmarit
itsenäisen toimintaan, Oregonin
farmarit eivät ole vielä läheskään
heräämässä. Karjapuroonit täällä
voivat toisia teitä valvoa etujan
ja pienet kannonmittajat, val-
tion todelliset farmarit, eivät ol-
lekaan käsittä asemaansa. Ne
saattavat yhtyä teiden puuttetta
poistaakseen kannattamaan au-
tolikkeen omistajien vaatimuk-
sia miljoonaluvutuksista, huo-
maamatta vielä nytkään, että
maanylijeltysehdot ovat melkein
tykkäänään jääneet teitä vaille,
vaikka autoteitä on rakennettu
pitkiä matkoja.

Sellainen kitsastele jota valti-
oiden laimauttajat harjoittavat
aina silloin kun on kysymyk-
sessä varojen luovuttaminen
johonkin todella hyödylliseen
tarkoitukseen, ei näytä vaikutta-
van herättävästi farmareihin, ei
ainakaan tässä valtiossa. Eikä se
kurjistuminen synnytä tietoi-
suutta missään, korkeintaan kat-
kerunta, jota käyttävät hyväk-
seen kaikenlaiset samean veden
kalastajat etupäässä sellaiset,
jotka koettavat estää työläisiä —
niiden mukana farmareitakin —
heräämässä.

Työväestön vaikutus- valta siinä vain ilmenisi

Työn ja pääoman etujen yhtä-
laistytämiseksi aletaan nykyisin
käydä oikein erikoista agitatio-
nia. Kun työväestön oikeuksia on
niin paljon rajoitettu, niin herää
riistajissa luonnollisesti ajatus,
miten voisi järjestää siten, ettei
niitä enään tarvitsisi takaisin an-
taakaan. Mutta he käsittävät kui-
tenkin, etteivät nykyiset olot tu-
le kauan jatkumaan, ja että työ-
väestö alottaa taistelun menetet-
tyjen oikeuksiensa uudelleenväl-
taamiseksi heti sen jälkeen kun
poikkeustilanne on ohi.

Lakkojen kieltäminen on yksi
niitä tehtäviä, joiden toteuttami-
siksi eivät kapitalistit kammoo
mitään keinoja. Kun nyt on e-
räänlaisilla poikkeustilanteessa-
doksilla ne saatu kiellytyksi, niin
tullaan edelleen pyrkimään sii-
hen, ettei lakkoja syntyisi, vaan
työselkkaukset sovitaisi neuvot-
telujen avulla.

Meidän on tarpeetonta lausua
sellaisen suunnitelman johdosta

enää mielipidettämme, koska o-
lemme niin lukemattomat kerrat
selittäneet sen mahdottomaksi.
Mutta kapitalismilla on se mah-
dollisuus, että se luopumalla
äärimmäisestä riistosta, voi jär-
jestellä joissakin tapauksissa si-
ten, että lakot voidaan estää neuvot-
telujen avulla. Pakollisen työ-
riistasovittelulain käytäntöönotto
ei kuitenkaan tule ratkemaan
lakkokysymystä itsestään, sillä
niin tärkeistä oikeuksistaan kuin
lakko-oikeudet ovat, ei työväestö
voi luopua.

Selittää työväestön voivan tul-
la lakkoutumatta toimeen nor-
maaliakoina samalla tavalla kuin
on nyt poikkeustilanteen aika-
kanakin tultava, on sama kuin se-
littää työväestön voivan tulla toi-
meen ilman mitään oikeuksia,
koska se kerran vähän aikaakin
tulee. Se merkitsisi melkein sam-
maa kuin selittää yhden päivän
syömättömänä toimeentulon mer-
kitsevän sitä, että syöminen ei
ole ollenkaan tarpeellista.

Englannissa, jonka alusmaissa
Australiassa ja Seelannissa on
kokeiltu pakollisella työriito-
jen sovitteilla, ollaan aikoi-
sa asettaa se voimaan. Ja sen
perusteeksi tulisi jonkinlainen
valtion takaama alinpalkkaraja.
Mutta sittenkin täytyy suunnit-
telman epäonnistua, sillä se pe-
rustuu kapitalistisen kehityksen
pysäyttämishaaveelle. Jos kerran
järjestelmä kehittyi edelleen,
niin täytyy työläisten ja kapitalis-
tien keskinäisten suhteittenkin
alitukselta muuttua, joten se mi-
tä ehkä tänä vuonna voi käydä
päänsä, ei enää tulevana ole mah-
dollista. Alinpalkkalaki voi olla
ensin alussa tehokas, mutta
pitemmän päälle sitä kyetään
kiertämään ja järjestelemään
muut suhteet siten, että se muut-
tuu ellei kahleeksi työväestölle,
niin ainakin tehottomaksi, sam-
alla tavalla kuin päiväpalkan
korotuskin. Kerran tehty korotus
ei merkitse elintason sellai-
senaan säilymistä.

Alinpalkkalaki työväestön ja
kapitalistien etujen tasajana ei
olisi mahdollinen sinäkään ta-
paus, että se kohoaisi säännö-
llisesti, pysyttäen työväestön
elintason muuttumattomana. Ei-
kä sitä ollenkaan saataisiakaan
muuten kuin voimakkaan työ-
väenedustajiston kautta edus-
kunnassa.

Minkään edustus-oikeuden an-
taminen työväestölle jossakin
teollisuuslaitossa sovittelevassa
neuvostossa, kuten herra Gompers
esim, vaatii, ei liioin ole
riittävä, eikä edes huomioon-
olettavakaan, sillä eihän se ole
pelkkä edustus-oikeus jota työ-
väestö tavoittelee, vaan määräys-
valta. Samalla tavalla on alin-
palkkalakikin tehoton, sillä eihän
työväestö pyri määrätyle alim-
male elintasolle, vaan saamaan
kaiken mitä tuottaa.

Kaikkina näissä työn ja pää-
oman välisten etujen ristiriitai-
suuksien sovittelevaarrastuksissa
kapitalistien puolelta ilmenee
työväestön vaikutusvallan kas-
vanut voima. Ellei työväestö o-
malla voimallaan pakottaisi kap-
italisteja siihen, niin yksikään
kapitalisti ei omasta aloitteesta
sallaisellen ryhtyisi. Kun
hallitusmahdin tehtävänä on val-
voa kapitalistiluokan etuja kaik-
kialla, niin täytyy sen tässäkin
suhteessa pyrkiä esiintymään jon-
kinlaisena etujen yläpuolella o-
levana laitoksena, joka ei muka-
suvoista toista puolta enemäp kuin
toistakaan. Se ei kuitenkaan
tapahdu muusta harrastuksesta
kuin siitä tietoisuudesta, että
muuten ei voi työväestöä enää
hallita. Kapitalistien etujen ta-
kaus se kaikki tapahtuu, vaikkapa
sen esille manaajana onkin kas-
vanut työväestön voima. Kun-
han se voima kasvaa vielä jon-
kun verran tietoisemmaksi, niin
nähdään, miten etujen yhtäläi-
syyden on mahdoton saavuttaa,
nähdään että kapitalistiluokan
kukistuminen ainoastaan kykenee
asettamaan työväenluokan oike-
uksiansa.

Kun ihmisen todellinen arvo joutuu
vaakaan,
niin tulokset ovat monesti odotta-
mattomat. Niinpä ilmoitettiin tässä
joku päivä sitten, että Moskovassa
murhattu Saksan lähettiläs kreivi
Mirbach "oli onnistunut vaihtamaan
kuusi bolshevikien vangiksi joutunut
suomalaista upseeria Leo Kaame-
neffia vastaan, jonka Suomen valko-

MAILMANKATSOMUKSIA

INDUSTRIALISTIN

"taloudellista taistelua".

Suomen lahtarien ja tälläisten
santarmien apuna käytöidessään kir-
joittaa tuon niminen Duluthissa ki-
mestyyvä sosialistisyöjä lehti Suomen
nälinhästäisten avustamiseksi toi-
meenpanemamme keräyksen johdos-
ta:

"Vielä on ihmisiä, joita voi pettää.
Suomen köyhälistö on kurjudessa, a-
vustakaamme heitä. Joskaan emme
voi rahoja lähettää heille, niin loh-
duttakaa heitä. Näikkäkuoleman kans-
sa kamppailville se tieto, että
täällä jotkut porsastelijat juovat hei-
dän hyväksenne kerätyillä rahoilla os-
tettua sampaanjaa, helpottaa poltta-
via kärsimyksiä."
"Muutamaa riviä alempana sille
selviää, ketkä ne "jotkut porsasteli-
jat" ovat, joita tuon saastan ulosta-
ja yrittää liata:

"Idän taivaalle nousi pelastuksen
tähti. Siellä oli eräs Suomen juuta-
lainen, kaikin puolin pulkka joita-
la järkensäkin puolesta siksi selven-
nyt, että on saanut jo useampia vuo-
sia vapaana kulestella, mutta päässä
ei ole yhtään karvaa. Kerätään työ-
läisiltä varoja ja kasvatetaan kar-
vat" (Muissa santarmilehdissä Nuor-
vea on Rysän juttuina, tässä
Suomen — siinä koko ero. — To-
v.)
"— Mikä onnellinen ajatus! Mikä
ilman ohjelma! Toiminta ei tule kos-
kaan loppumaan, sillä yll kohtuuhat-
ta on jo käytetty, eikä päällelä
näy vielä yhtään hoitoyvää. — Nais-
la rahoista johta on S. S. järjestö
kerännyt toistakymmentä tuhatta dol-
laria, tuskin Suomen ankarassa tu-
kasodassa kärsineet työläiset tule-
vat saamaan senttiäkään. Ne täällä
kultutetaan uuden ohjelman mukai-
sesti. —

Tuollaisia torimijain tokutonta
baukuntaa on lehdessä kokonainen
alakerta — kuinka mones lehekkään
jo samasta asiasta. Sillä sen toimitt-
tajarokkia hyvin tietää olevansa tur-
vassa kaikilta meihäläisten tahoista
mahdollisesti uhkaavilta "kunnian-
palkkaus" jutuilla. Samat työnanta-
jalitot, jotka salaisesti kustantavat
tuota työväen järjestettyä luokkatoi-
mintaa myrkyttävää lehteä, ne myös
miehensä mukaan kommentoivat tuo-
miotulmia.

Kelpaahan niiden rehenellä, jotka
varsinainen työväenjärjestöjä hajot-
tavaan tehtäväänsä saavat runsaat
varat työnantajailtoilta — joko suo-
raan tai urkkijatoimistojen välityk-
sellä — ja jotka vain porsasteluhin-
sa tarvittavia ylimääräisiä varoja
keinoitellakseen turvautuvat keräy-
siin, etupäässä vainoamillaan sekä
taloudellista että poliittista jär-
jestäiltä; kelpaa niitten rehenellä
meille köyhille, joilla ei ole käytet-
tävänä ehtymättömää joudasraasto-
ja, vaan joiden kaikkea puoletoim-
laintaamie varten täytyy julkisilla
verotuksilla ja keräyksillä hankkia
varat ja ne julkisesti tiittää. Heidän
salaperäisessä hajuostoinnissaan
nassaan on varojen hankinta ja tili-
tyä — kerättyjenkin — kaikista sa-
laperäisintä. Sillä ei koskaan kuulu
liiskaukakaan, paitsi milloin joku
täysin kypsynyt mätäpaise heidän
keskuudessaan pääsee puhumaan.
Mutta sääntönä on, että paljastetut
kin kavalajat ja urkkijat edelleen
saavat nauttia täynnä toveritonta.

Ovathan ne ikäänkuin ylitä porraasta
edellä niistä paljastamattomista, jotka
koko roikan toimintaa johtavat.

SAKSASSA VASTUSTETAAN KAUPPALIKKEEN OTTAMIS- TA VALTION HALTUUN.

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., July 10, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Joitakin aikoja sitten päästyä 165
Saksan valtiopäivien jäsentä 186
Hampurissa neuvotellakseen kaupan el-
vyttämiseksi ja yleensä taloudelli-
sesta tilanteesta sodan jälkeen. Mut-
ta nyt näytetään muodostuneen Ham-
purin merenkulkupirien mielenoso-
tuksiksi vapaan kaup. ja merili-
kenteen puolesta valtion harjoittamaa
isänmaallista vastust.

Edustajille pitämässään puheessa
sikälläisen kaupakamarin jäsen Wit-
heof pahotteli, että kaikki asetetaan
Berliinän helhouksen alaiseksi. Ikkä-
kuin viranomaiset eivät tietäisi Ham-
puria ja Bremenin aiotta olevan elo-
massakkaan.

Tämän jälkeen pidetyissä kekke-
roissa oli saapuvilla myös ruhtinas
Bölow. Siinä tilaisuudessa esintyi
puhujana Hampurin-Amerikan höyry-
laivalinjan tunnettu pääjohtaja Al-
bert Ballin, joka lausui varman va-
kaumuksensa olevan, että "silytymis-
järjestelmän" nimellä tunnettu ta-
londellinen suunnitelma oli väärä,
koska sen kautta valmistettiin ma-
perää nykyistä sotaa seuraavalle ta-
londolliselle sodalle.

Kun ihmisen todellinen arvo joutuu
vaakaan,

niin tulokset ovat monesti odotta-
mattomat. Niinpä ilmoitettiin tässä
joku päivä sitten, että Moskovassa
murhattu Saksan lähettiläs kreivi
Mirbach "oli onnistunut vaihtamaan
kuusi bolshevikien vangiksi joutunut
suomalaista upseeria Leo Kaame-
neffia vastaan, jonka Suomen valko-

kaartilaiset olivat pidättäneet mat-
kalla Tukholmaan."

Kuusi lahtari-upseeria — kaiketi-
kin sitä "jääkärien parhaimmistoa",
josta Kianto puhuu — katsotaan
vastaavaan yhtä siviilhenkilöä, kelpo
bolshevikia, "punaryssää". Ja Sak-
san militarismin virallinen edustaja
näyttää sitä pitäneen vielä hyvänä
kauppana, kun niinkin "onnistui", et-
tei täytynyt luovuttaa koko tusina!

Nyt kerrotaan San Diegon lähe-
syydessä olevalla Camp Kearney
harjoitusleirillä seuraavaa juttu.

Kaksi tykistökapteenia riiteli kes-
kenään, kun paikalle saapui rykmen-
in ajuttanti ja katsoi velvollisu-
deksaan ryhtyä riitaa ratkemaan.
"Mistä teillä on riitaa?" kysyi aja-
ttanti.

"Hän tahtoi viedä minutta yhden
miehen," vastasi kapteeni n:o 1.

"Niin, mutta minä tarjoan hänelle
kohtuullisen korvauksen," väitti kap-
teeni n:o 2.

"Minkä miehen se tahtoi viedä?"
kysyi ajuttanti.

"Oikein muulin-nykijän" (ammatt-
muulinajajan arvoinen lämmellä),
vastasi kapteeni n:o 1.

"Ja mitä te tarjoatte korvaukseksi?"
kysyi ajuttanti.

"Yhden pankkikirjuriin, kaksi puo-
tilaista ja yhden lakimiehen," vastasi
kapteeni n:o 2.

MURMANSK,

sodan ajalla syntynyt pakolaisten
kaupunki.

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., July 10, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Venäjäin suuren Kuolan-Pietarin
radan pohjoinen pääteasema Mur-
mansk on sille sodan alkamisen il-
mestynyt ja sienen tavoin kasvanut
kollelle Jäämeren rannalle. Associa-
ted Pressin kirjeenvaihtajan siellä
käydessä Rumanasta tulevan ameri-
kalaisen pumanen ristin osaston mu-
kanaan oli siellä noin 6,000 asukasta,
joista enemmän kuin puolet olivat
pakolaisia.

Rakennukset Murmanskissa eivät
ole paljon muuta kuin lautohökkele-
jä, ja koko kaupungin ulkomuoto vi-
vautaa Klondikin kaivantokylään.
Tälvellä lämpömittari laskee aina 30
asteeseen nolaa alapuolelle, sillä
Murmansk on 150 mailia napapirris-
tä pohjoiseen. Sompanna nähtävyy-
ksiä kaupungissa taivella ovat mo-
niliukaiset poropuljat, jotka lukuivat
ylös ja alas sen kiemurtelevia ka-
tuja, kulettamaan ruoka- ja rahtiva-
roita.

Murmanskin vakinaisten asukas-
ten joukossa on yksi amerikkalainen.
Hän on nuori mies, luutnantti Mar-
tin, joka uljaasti pitää Yhdysvaltain
lippua sen rautatievaunun katolla,
missä hänen asuntonsa ja virastonta
sijaitsee. Luutnantti Martin on vir-
ka-arvoltaan "Yhdysvaltain passiivir-
kka" Murmanskissa. Puhuu sujuvas-
ti venettä, ja häntä pitävät suures-
sa arvossa ei ainoastaan satamassa
olevat ranskalaiset ja brittiläiset
upseerit, vaan bolshevikitkin mal-
littavat häntä "johtavana kansala-
sena". Oikeastaan hän on paikallisen
bolshevikien mieltäpä virallinen
neuvonantaja, käy kaikissa heidän
soviensissa ja kohteissa kokouk-
sissa. Murmanskin bolshevikit eivät
de pahinta lajia, vaan ovat hyvissä
väleissä liittoutuneet sotilas- ja lai-
vastoehenkilöiden kanssa. Osaksi tä-
mä selikka kai johtuu siitä, että he
saavat miltei kaikki ruokatarvike-
brilliäisen amiraalin välityksellä.
Kun kaunimäärä he ovat olleet Ame-
rikasta tuotujen lauhjojen, sokeria,
säilykkeitä ja tivistetyä maidon va-
rassa.

Jokaisella Murmanskin bolshevikil-
la on jalassaan amerikkalaiset ken-
gät, ja Murmanskin on Venäjällä
ehkä ainoa paikka, missä jälkineet
ovat halpoja. Moskovassa tai Jas-
syssa maksaa pari hyvää kenkää noin
60 dollaria. Murmanskissa tarjottiin
kirjeenvaihtajalle pari erinomaista,
Lynnissä. Mass., valmistettuja kenkiä
viidestä dollarista tai viidestä nu-
lasta sokeria.

Rahalla ei ole suurta arvoa tässä
osassa Venäjää. Murmanskilaiset nyr-
pistävät nenänsä kourallisele rup-
lan seteleillä, mutta ryhtyvät "kaup-
poulin heit, jos näkevät muutamaa
nautlan sokeria, kannullisen tupak-
kaa tai pullon viinaa. Komea ketnu-
naha, jota omistaa ei suostunut
luovuttamaan 500:sta dollarista, lähti
hetkipäällä yhdellä pullolla vii-
nää ja kuudella ussilla tupakkaa.

Poro, jota pidetään yhtä arvokkaana
ajo kuin tursaseläimensä, maksaa
Murmanskin katuvarsililla noin
400 ruplata, mutta kella on hallussaan
viisi tai kymmenen nautlaa sokeria
ja taaskullinen savukkeita, voi päästä
niin hyvän poron omistajaksi kuin
kaupungissa löytyi.

NIMILEIMASIMAI

Osastot kirjallisuuskomiteat ja yksi
löt voivat tilata tarvitsemansa nim-
leimasimet nyt TOVERISTA, sillä
valmistamme niitä täällä. Hinnat
15c ylöspäin koo mukaan. TOVERI

Kansankirjeitä

WASHINGTON

Black Diamond

Osaston kokouksesta. — Toi-
minta näyttää hyvin laimentu-
maan pain näin kssän aikana.
Ei tahdo saada jäseniä koolle ol-
lenkaan, joten olisi kohta paras
panna ovet kiinni kesän "ki-
reimmäksi" aikaa. Niinpä me
päättimmekin tästä lähtien ko-
koontua vain kerran kuussa, nim.
joka viimeinen sunnuntai-ilta klo
7 illalla. Nyt siis luulisi sopivan
käydä kaikkienkin kokouksissa.

Viime kerralla olikin saapunut
väkeä koko runsaasti, ja inno-
stusta riitti hyvällä mitalla. Asi-
oitakin oli taas kerääntynyt ru-
vasta, joista keskusteltiin hy-
vin vilkkaasti ja päätettiin oi-
kein miehettästä. Tärkeimpinä
mainittakoon Toverista tulleita
kirjeitä, osakkeiden ostopista. Pää-
timme ottaa huomioon ja alkaa
luustamaan minkä voimme. Toi-
verin rakennusrahaston myyjäis-
lippuja oli saapunut täsa kapp-
lalla, jotka myös päätettiin myy-
dä "vaikka kaikki", jos vain
kaupaksi menevät. Niitä saapi
Chas Löbergiltä ja Matt Tas-
tulalta. Rientäkää ostamaan jou-
tuin. Siinä on maailman paras
tilaisuus saada hyvä auto itse-
leen muutamilla "piteillä."

Sitten päätettiin hommata taas
oikein suuri, hauska ja monipu-
linen juhla Black Diamondiin,
nim. SUURI KENTTÄJUHLA.
Kun osastomme on ollut pian
vuoden taas toiminnassa, niin
päätettiin toimeenpanna tuo kent-
täjuhla tämän kuun 28 päivänä,
josta lähemmin vielä ilmoitetaan
Toverissa. Mutta saan jo etu-
käteen ilmoittaa siitä että tiedät
se jo varustautua siltä varalta,
sillä siellä tulee olemaan kilpai-
lujakin monta eri lajia, kuten
pikaintia lyhyellä ja pitkällä
matkalla; kilpajuoksua miehille,
naisille ja lapsille; korkeus- ja
pituushyppyä miehille; sekä hen-
kistä kilpailua kaikille laulussa
ja runonlausunnossa. Saatami-
sestakin oikein maksetaan par-
haille humoristeille. Palkkioin-
ta jaetaan kaksi kutakin lajia,
joista huviotimikunta vielä päät-
tää, missä muodossa ja minkäko-
oisia palkintoita tullaan jaka-
maan.

Juhla pidetään vanhan kah-
denkymmentä kaivannon päällä
Black Diamondista Franklinin
menevän kontrinien varrella. Pu-
hujia myös päätettiin hankkia
ja sille valijalla tehdään pien-
virkestys kävelymatka uimar-
taan, jossa saapi virkistävän pe-
sin juoksun päälle, jos sattuisi
lähmin tulemaan juoksuissa.

Vieli lopuksi heilutellaan lan-
teita hyvän soiton johdolla Vel-
jysseuran haalilla Black Dia-
mondissa.

Kenkään ei olla voisi,
niin hauska juhlusta pois!
"Työhommiesta mainittakoon, et-
tä ne ovat vilkkaassa käynnissä.
Hallitus tarvitsee kivihiiltä ja
yhtiö kaivajia, mutta palkanko-
rotuksesta vain ei ole kuulunut
mitään ja tuskinpa kuuluukaan
elleivät vain työläiset itse al-
taavia lisää palkkaa. Kuinka
paljon ovatkaan elintarpeet ko-
honneet sille viime p